

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Arkivsak: 25/60
Møtedato/tid: 04.02.2025 kl. 09:00 – 14:00
Møtested: Kommunestyresalen

Oppstart kl. 9.00-11.00 – Bedre kjent med økonomiforvaltningen.
Oppstart kl.12.00 for ordinært kontrollutvalgsmøte se sakliste.

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS
v/ Jorunn Sund på telefon 959 85 828, eller e-post: jorunn.sund@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Bedre kjent med økonomiforvaltningen

Vi i Konsek vet at mange av dere lurer på hvilken rolle kontrollutvalget skal, bør eller kan ha i økonomiforvaltningen. Derfor har vi lagt opp til et seminar sammen med Revisjon Midt-Norge, som vi tror kan være nyttig. Seminaret skal

- gjøre dere bedre kjent med økonomifunksjonen i kommunen
- gi dere tips til spørsmål som dere kan stille administrasjonen for å sjekke at økonomiforvaltningen er god nok

Seminaret er gratis og går over 2 x 45 minutter med innlagt pause. Knut Tanem, regnskapsrevisor i Revisjon Midt-Norge er foredragsholder og svarer på spørsmål fra dere.

Steinkjer, 28.01.2025

Knut Terje Årsandøy (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Jorunn Sund
førstekonsulent
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel fra kl.12:00
01/25	Prosjektplan forvaltningsrevisjon - Internkontroll
02/25	Orientering fra Kommunedirektøren
03/25	Årsmelding 2024
04/25	Referater
05/25	Innspill til kontrollutvalget
06/25	Godkjenning av møteprotokoll

Prosjektplan forvaltningsrevisjon - Internkontroll

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

04.02.2025

Saknr

01/25

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/405 - 3

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget slutter seg til revisors prosjektplan for forvaltningsrevisjonen internkontroll.
2. Det brukes inntil 290 timer på rapporten
3. Rapporten leveres sekretariatet innen 20.09.2025.

Vedlegg

Prosjektplan Høylandet.pdf

Saksopplysninger

Kontrollutvalget i Høylandet kommune bestilte den 09.12.2024, sak 34/2024, knyttet til temaet internkontroll.

Kontrollutvalgets vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til plan for forvaltningsrevisjon for 2024-2028 og bestiller en forvaltningsrevisjon av internkontroll på overordna nivå - kommuneloven § 25.

- Målbeskrivelse
- Ansvar og myndighet
- Prosedyrer
- Oppfølging og avvik
- Dokumentasjon
- Risikovurdering
- Egenvurdering av internkontrollen osv.

Kontrollutvalget er opptatt av å undersøke om styringen mellom ledernivå fungerer som tiltenkt. I prinsippet betyr det å undersøke om delegeringene som er gjort er god nok, og om det fungerer i praksis. Dette ønsker kontrollutvalget løftet som en egen problemstilling.

2. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 10.01.2025 og legges frem for kontrollutvalget på utvalgets møte 04.02.2025. 3. Kontrollutvalget gir sekretariatet fullmakt til å følge opp prosjektet på vegne av utvalget.

Revisjon Midt-Norge ble bedt om å legge frem en prosjektplan innen 10.01.2025 der revisors problemstillinger i planen er slik;

1. Har kommunen et system for internkontroll på overordnet nivå?
2. Har Høylandet kommune delegert myndighet administrativt, og fungerer dette i praksis.
3. Hva er kommuneledelsens vurdering av egen internkontroll?

Revisor vil besvare første og andre problemstilling opp mot revisjonskriterier. Tredje problemstilling vil bli besvart med en beskrivelse av kommunens egen vurdering av internkontrollen.

Om internkontroll i lovverket

Kommunedirektøren skal, i henhold til kommunelovens § 13-1, lede den kommunale administrasjonen innenfor lovens rammer og de instruksjoner som gis av kommunestyret.

I henhold til § 25-1 i kommuneloven skal kommuner og fylkeskommuner ha internkontroll for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen, som skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse og risiko.

Kommunedirektøren skal rapportere til kommunestyret om internkontroll og resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året, i henhold til § 25-2 i kommuneloven. Internkontrollen gjelder administrasjonens virksomhet og skal sikre etterlevelse av lover og forskrifter.

Kommuneloven slår fast at kommunestyret eller fylkestinget bare kan delegere myndighet til ett sted i administrasjonen, nemlig til kommunedirektøren, jf kommuneloven § 5.3, 3. ledd.

En viktig oppgave for kommunedirektøren blir derfor å utforme organisasjonen og delegere myndighet videre ut til lederne for de ulike enhetene som yter tjenester.

Vurdering

Bestillingen bygger på kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028. Sekretæren fikk tilsendt planen den 23.01.2025.

Kontrollutvalget ønsker å undersøke om styringen mellom ledernivåene fungerer som tiltenkt, spesielt med hensyn til delegering og praktisk gjennomføring. Dette løftes som en egen problemstilling, hvor revisor kan bidra med innsikt i forvaltningsrevisjonen. Sekretariatet mener at prosjektplanens problemstillinger oppfyller utvalgets bestilling, forutsatt at revisor kan begrunne og bekrefte hvordan dette er tenkt gjennomført i prosjektet.

Utvalget kan gjøre endringer i planen ved behov i møtet. Sekretariatet foreslår at utvalget vedtar prosjektplanen med levering 20. september 2025, slik at rapporten kan behandles i kontrollutvalgets møte 11. november 2025.

Internkontroll

Høylandet kommune
Prosjektplan forvaltningsrevisjon

FR1328
2024

Dokumentet er signert digitalt av:

• MARIUS JOHNSBORG, 23.01.2025

Forseglet av

Posten Norge

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Hensikten med forvaltningsrevisjonen er å vurdere om Høylandet kommunes internkontroll på overordnet nivå er i samsvar med lov, forskrift og anerkjente metoder. Prosjektet kan bidra til at ledere og ansatte kommunen får kunnskap og informasjon om svakheter for å bedre egen internkontroll.

PROBLEMSTILLINGER

- Har kommunen et system for internkontroll på overordnet nivå?
- Har Høylandet kommune delegert myndighet administrativt, og fungerer dette i praksis?
- Hva er kommuneledelsens vurdering av egen internkontroll?

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 290

Rapport til sekretær: 20.01.2025

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Marius Johnsborg

Marius.Johnsborg@revisjonmidtnorge.no

Tlf. 97 65 74 49

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Høylandet kommune bestilte den 09.12.2024, sak 34/2024, knyttet til temaet internkontroll. Revisjon Midt-Norge ble bedt om å legge frem en prosjektplan der problemstillingene undersøker internkontrollen på overordnet nivå. Kontrollutvalget ønsket en egen problemstilling knyttet til kommunens delegering, og om den fungerer i praksis. Bestillingen bygger på kontrollutvalgets plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

2.2.1 Om internkontroll i lovverket

Kommunedirektøren skal i henhold til kommunelovens § 13-1 lede den samlede kommunale administrasjonen, med de unntak som følger av lover, og innenfor de instruksjer, retningslinjer eller pålegg kommunestyret gir.

I henhold til § 25-1 i kommuneloven skal kommuner og fylkeskommuner ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen. Den skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold.

Kommunedirektøren skal etter denne paragrafen:

- utarbeide en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering.
- ha nødvendige rutiner og prosedyrer.
- avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik.
- dokumentere internkontrollen i den formen og det omfanget som er nødvendig.
- evaluere og ved behov forbedre skriftlige prosedyrer og andre tiltak for internkontroll.

I henhold til § 25-2 i kommuneloven skal kommunedirektøren rapportere til kommunestyret om internkontroll og om resultater fra statlig tilsyn minst én gang i året.

Internkontrollen etter kommuneloven fra 01.01.2021 gjelder administrasjonens virksomhet. Det omfatter alt som er innenfor ansvarsområdet til kommunedirektøren. Sammenlignet med tidligere kommunelov gis det mer utfyllende bestemmelser om hensikt, innhold og omfang, men kravet er likevel forholdsvis overordnet.

Det finnes også særlovverk og forskrifter som inneholder reguleringer som setter krav til internkontrollen i en kommune. Eksempler kan være Helse- omsorgstjenesteloven (med kvalitetsforskriften), arbeidsmiljøloven, barnevernloven osv. I denne revisjonen vil det ikke bli benyttet revisjonskriterier fra særlovverk.

Kommuneloven slår fast at kommunestyret eller fylkestinget bare kan delegerer myndighet til ett sted i administrasjonen, nemlig til kommunedirektøren, jf kommuneloven § 5.3, 3. ledd. Dette såfremt annet ikke er bestemt ved lov. En viktig oppgave for kommunedirektøren blir derfor å utforme organisasjonen og delegerer myndighet videre ut til lederne for de ulike enhetene som yter tjenester. Dette faller inn under internkontrollbestemmelsene.

Kommunedirektøren må derfor sørge for å få utarbeidet et eget delegeringsreglement for det administrative nivået. Et slikt system er en naturlig del av kommunesektorens overordnede styringssystem. Det må derfor oppdateres og utvikles i takt med de oppgavene og det lovverket kommunen eller fylkeskommunen skal forvalte.

2.2.2 Veiledninger og metoder

Det er laget flere veiledninger for hvordan internkontrollen i en kommune bør bygges opp. De som er mest brukt er KS sin veileder *Orden i eget hus* (KS, 2020) og KMD sin veileder fra 2021 (Regjeringen.no¹).

Det finnes mye litteratur som beskriver ulike metoder for internkontroll. Dette fordi internkontroll har en grenseflate mot generell virksomhetsstyring. Ulike metoder for ledelse kan dermed brukes som metoder for å opprettholde internkontrollen i en kommune. Eksempler kan være Cosorammeverket² og ISO 9001³ (kvalitetsledelse).

---

¹ Veileder om kommunelovens internkontrollbestemmelser - regjeringen.no (<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/internkontroll-i-kommunesektoren/id2876831/>)

² COSO ERM - Helhetlig Risikostyring (sammendrag) - IIA <https://iia.no/product/helhetlig-risikostyring-sammendrag/>

³ Ledelsessystemer for kvalitet – ISO 9001 (standard.no), <https://standard.no/fagomrader/kvalitetsstyring---iso-9000/ledelsessystemer-for-kvalitet--iso-9001/>

2.2.3 Suksesskriterier for god internkontroll

KS gir i sin artikkel «tre råd på veien mot intern kontroll»⁴ noen suksesskriterier for hvordan en kommune kan lykkes med tilstrekkelig internkontroll.

- Mer formalisert internkontroll

I dette ligger avklart roller og ansvar i organisasjonen, og at dette er skriftliggjort. Mer formalisering betyr også mer skriftlighet, dvs dokumentasjon. Dette gjelder vedtak og beslutninger, både i tjenesteyting, myndighetsutøvelse og som arbeidsgiver.

- Bedre sammenheng mellom internkontroll og øvrig ledelse og styring

God internkontroll handler i stor grad om god ledelse, organisering og styring av virksomheten. Kommunedirektørens rolle som pådriver i arbeidet, er avgjørende for at kommunen skal lykkes med styrking av internkontrollen. Styrking av internkontroll handler om endring, utvikling og læring. Ledere og medarbeidere på alle nivå er derfor viktig i forbedringsarbeidet.

- Mer risikobasert internkontroll

Å arbeide risikobasert betyr å ha oppmerksomhet på hva som kan gå galt, og deretter gjøre det som er nødvendig for å redusere risikoen til et akseptabelt nivå. Merk at dette også gjelder arbeidet med internkontrollen i seg selv, ikke bare i tilknytning til tjenesteleveranser.

---

⁴ Tre råd på veien mot intern kontroll - KS <https://www.ks.no/fagomrader/demokrati-og-styring/internkontroll/tre-rad-pa-veien-mot-intern-kontroll/>

3 PROSJEKTDESIGN

3.1 Problemstillinger

1. Har kommunen et system for internkontroll på overordnet nivå?
2. Har Høylandet kommune delegert myndighet administrativt, og fungerer dette i praksis.
3. Hva er kommuneledelsens vurdering av egen internkontroll?

Besvarelsen på første og andre problemstilling vil bygge på vurderinger opp mot revisjonskriterier. Tredje problemstilling vil bli besvart med en beskrivelse av kommunens egen vurdering av internkontrollen.

3.2 Avgrensning

Revisjonen vil avgrenses til å treffe organisasjonen på ledernivå.

Det vil ikke bli hentet revisjonskriter fra særlovverk.

3.3 Kommunens organisering (Revidert part)

Forvaltningsrevisjonen vil rette seg mot kommunens samlede ledelse. Ideelt sett skulle revisjonen ha involvert alle ansatte i kommunen. Dette blir ikke gjort på grunn av tid- og ressurs hensyn. Valget av å involvere ledere i stor grad knyttes til at engasjerte ledere ansees som et suksesskriterie for implementering av god internkontroll. Det vil være naturlig å hente informasjon fra enkelte medarbeidere, eksempelvis tillitsvalgte og hovedverneombud.

3.4 Kilder til revisjonskriterier

Revisjonskriterier er krav, normer og/eller standarder som revidert part blir vurdert opp mot i en forvaltningsrevisjon. Disse er som regel hentet fra lov, forskrifter og beskrivelser av anerkjente standarder.

I denne forvaltningsrevisjonen vil revisor mest trolig utlede kriterier fra

- Kommuneloven
- KS: Orden i eget hus – veileder i internkontroll
- Kommunal og moderniseringsdepartementet: Internkontroll i kommunesektoren – Veileder.
- Direktoratet for økonomistyring (DFØ): Veileder i internkontroll
- Metodisk faglitteratur, eksempelvis: COSO-rammeverk, balansert målstyring eller ISO-standarder.

3.5 Metoder for innsamling av data

Forvaltningsrevisjonen blir gjennomført etter standarden RSK 001, som definerer god revisjonsskikk for forvaltningsrevisjoner i Norge etter forskrift om revisjon § 7. En kombinasjon av metoder bidrar til å styrke påliteligheten i funn og konklusjoner.

Formalitetskravet står sterkt i gjennomføring av internkontroll. Revisor vil derfor hente inn og gjennomgå relevante dokument, slik som delegeringer, rutiner og prosedyrer og dokumentasjon på registrering samt oppfølging av avvik. Kommunene har som regel støttesystemer til internkontrollen. Eksempler på dette er avvikssystem, rutinearkiv, målstyringssystemer osv. Normalt får revisor tilgang til disse ved en revisjon. Revisor kan da få direkte innblikk og dokumentasjon på at internkontrollsystemet fungerer som tiltenkt.

For å få innsikt og dybdekunnskap i kommunens praksis vil det bli gjennomført intervjuer. Forutsatt at skriftlige rutiner er etablert, vil intervju søke å få frem i hvilken grad rutinene følges opp i praksis. Aktuelle intervjuobjekt er kommunedirektør, kommunalsjefer og eventuelt tillitsvalgte. Det kan bli aktuelt å gjennomføre en spørreskjemaundersøkelse der alle ledere i organisasjonen deltar. Spørreundersøkelsen har til hensikt å la organisasjonen selv vurdere sin egen internkontroll. Vurderinger som blir gjort vil kunne oppsummeres, og danne et bilde av statusen på internkontrollen til kommunen samlet sett. Undersøkelsen kan også brukes som en benchmark for senere målinger. Det kan danne grunnlaget for et systematisk arbeid for å øke etterlevelsen av lovverket, og en kontinuerlig forbedring av internkontrollen i kommunen. Med metoden vil kommunene kunne sammenligne seg med andre som velger å bruke samme metodikk. Revisor vil ikke kunne konkludere ut fra spørreundersøkelsen alene, men funnene kan vurderes i lys av konklusjonene til første problemstilling. Revisor ønsker å legge opp spørreundersøkelsen slik at den dekker de fleste perspektiv av internkontrollen, og at deltakere sitter igjen med en læringseffekt etter at undersøkelsen er fullført.

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Marius Johnsborg, Revisjon Midt-Norge
Prosjektmedarbeider	Arve Gausen, Revisjon Midt-Norge
Kvalitetssikrer	Marit Ingunn Holmvik, Revisjon Midt-Norge
Kvalitetssikrer	Johannes Nestvold, Revisjon Midt—Norge

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	09.12.24
Prosjektplan til sekretær	20.01.25
Oppstartsmøte	15.04.25
Rapport til uttalelse	30.08.25
Rapport til sekretær	20.09.25

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

Prosjektnr: FR1238	Kommune: Høylandet
--------------------	--------------------

Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 ISA 200 - Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 ISA 220 - Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 ISA 300 - Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8 Standard for eierskapskontroll RSK 002 pkt. 3
--

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	<p>Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Steinkjer Dato: 23.01.25
Rolle: Oppdragsansvarlig revisor
Navn: Marius Johnsborg

Revisjon

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidtnorge.no

Dokumentet er signert digitalt av:

- MARIUS JOHNSBORG, 23.01.2025

Forseglet av

Posten Norge

Orientering fra Kommunedirektøren

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

04.02.2025

Saknr

02/25

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/60 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har innkalt kommunedirektøren etter vedtak fra møte den 09.12.2024 sak 37 der vedtaket er slik:

Kontrollutvalget Innkaller kommunedirektøren den 04.02. 2025 for å orientere om kommunens praksis for fritak fra kommunestyret og fritak av verv i kommunen.

Et verv i et kommunestyret:

Bli du valgt inn som medlem i et kommunestyre eller et fylkesting, inngår du en kontrakt med de som har stemt på deg for fire år. Det er viktig at folkevalgte ikke selv bidrar til å svekke borgerplikten som vårt demokrati bygger på.

Da er det viktig å minne om at lista for å få fritak skal ligge svært høyt. Det skal svært tungtveiende grunner til å kunne løse seg fra kontrakten med innbyggerne. Det samme gjelder om kommunestyret eller fylkestinget velger deg inn i formannskapet eller fylkesutvalget. Politisk motstand eller utmelding av partiet er ikke fritaksgrunn. Ny jobb i sikte er som regel heller ikke fritaksgrunn.

Folk er interessert i lokalmiljøet sitt. Når sakene er nære og viktige vil mange ha et ord med i laget. Folk vil bo og leve gode liv, de vil ha best mulig barnehager, skoler, veier, kollektivtilbud, helse og omsorg. Lokaldemokratiet er en sterk verdi for folk. Som folkevalgt har du fått lokalsamfunnets tillit til å ivareta innbyggernes interesser på en åpen og en etisk god måte. Tillit kan som kjent ikke kreves, den må fortjenes. Tillit kan raskt rives ned, men tar tid å bygge opp. Tusenvis av folkevalgte har i årenes løp møysommelig bygget opp en tillit hos innbyggerne som må forvaltes på en god måte.

Konklusjon

Anbefaler kontrollutvalget å ta informasjonen til orientering. Gjennom denne saken har kontrollutvalget gitt uttrykk for viktigheten av å følge gjeldene praksis for fritak i kommunestyret og fritak fra verv i kommunen.

Årsmelding 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

04.02.2025

Saknr

03/25

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033

Arkivsaknr 23/348 - 16

Forslag til vedtak

1. Det framlagte forslaget til Kontrollutvalgets årsrapport for 2024 vedtas.
2. Årsrapporten oversendes kommunestyret med slik innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar Kontrollutvalgets årsrapport for 2024 til orientering

Vedlegg

Saksliste.pdf

Årsmelding 2024.pdf

Saksopplysninger

I følge kommunelovens § 22-1 har kommunestyret det øverste ansvar for å kontrollere kommunens virksomhet. Til å forestå den løpende kontroll på sine vegne, velger kommunestyret et kontrollutvalg, jfr. kommuneloven § 23-1.

Kontrollutvalget har hatt den praksis at forhold som kontrollinstansen avdekker, løses på lavest mulig nivå, og bare unntaksvis resulterer i rapporter til kommunestyret. Men det som oversendes kommunestyre skal legges frem for kommunestyre, dette kan ikke velges bort eller diskuteres.

Kontrollutvalgets årlige rapport vil derfor være en oppsummering av utvalgets arbeid i løpet av året og er således viktig informasjon til kommunestyret om det tilsyn utvalget utøver på kommunestyrets vegne. Alle møteinnkallinger med saksdokumenter er sendt ordfører og kommunedirektør. Dette fungerer som en fortløpende informasjon til kommunen og det politiske miljøet. Ordfører har møte- og talerett i kontrollutvalgets møter. Ut fra tidligere praksis er det også for 2024 utarbeidet en årsrapport til kommunestyret der det er redegjort for sentrale deler av kontrollutvalgets virksomhet og aktivitet i 2024.

Konklusjon

Årsrapporten anbefales oversendt kommunestyret med forslag om at kommunestyret tar kontrollutvalgets årsrapport 2024 til orientering.

Møtedato	Sakstittel	Saksnr
28.02.2024	Orientering fra kommune - saksbehandlingsrutiner innen jord- og skogbruk	01/24
28.02.2024	Bestilling av risiko og vesentlighetsanalyse(ROV) - Plan forvaltningsrevisjon 2024 - 2028	02/24
28.02.2024	Bestilling av Risiko- og Vesentlighetsanalyse(ROV) - eierskapskontroll	03/24
28.02.2024	Kontrollutvalgets årsmelding 2023	04/24
28.02.2024	Innspill til kontrollutvalgsmøte	05/24
28.02.2024	Rapportering av timer til forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll	06/24
28.02.2024	Referatsaker 28.02.2024	07/24
28.02.2024	Godkjenning av møteprotokoll	08/24
22.04.2024	Kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskap og årsberetning 2023.	09/24
22.04.2024	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - Forvaltningsrevisjon	10/24
22.04.2024	Kontrollutvalgets arbeid med risiko- og vesentlighetsvurderinger - Eierskapskontroll	11/24
22.04.2024	Oppfølging av vedtak fra "rapport fra forvaltningsrevisjon av personalarbeid" sak 01/2023.	12/24
22.04.2024	Referater	13/24
22.04.2024	Innspill til kontrollutvalgsmøte	14/24
22.04.2024	Godkjenning av møteprotokoll	15/24
09.09.2024	Orientering fra kommunaldirektør	16/24
09.09.2024	Forenklet etterlevelseskontroll 2023 - offentlige anskaffelser	17/24
09.09.2024	Forslag til budsjett 2024 med økonomiplan 2024–2028 for kontrollarbeidet	18/24
09.09.2024	Plan for forvaltningsrevisjon – 2024-2028	19/24
09.09.2024	Plan for eierskapskontroll – 2024-2028	20/24
09.09.2024	Referater	21/24
09.09.2024	Innspill til kontrollutvalgsmøte	22/24
09.09.2024	Godkjenning av møteprotokoll	23/24
21.10.2024	Orientering fra kommunedirektøren	24/24
21.10.2024	Orientering fra kommunedirektøren / økonomisjef	25/24
21.10.2024	Besøk ved enhet /sykehjemmet, hjemmesykepleien, miljøarbeidertjenesten	26/24
21.10.2024	referater	27/24
21.10.2024	Innspill til kontrollutvalgsmøte	28/24
21.10.2024	Godkjenning av møteprotokoll	29/24
09.12.2024	Svar fra Høylandet kommune etter oppfølging av sak 17/24 og kommunestyrets behandling sak 21/24 den 31.10.24	30/24
09.12.2024	Revisors uavhengighetserklæring	31/24
09.12.2024	Forenklet etterlevelseskontroll for 2024 - risiko- og vesentlighetsvurdering.	32/24
09.12.2024	Revisjonsstrategi for 2024	33/24
09.12.2024	Bestilling av forvaltningsrevisjon	34/24

Møtedato	Sakstittel	Saksnr
09.12.2024	Årsplan 2025	35/24
09.12.2024	Referater	36/24
09.12.2024	Innspill til kontrollutvalget	37/24
09.12.2024	Godkjenning av møteprotokoll	38/24

Konsek
TRØNDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

**Kontrollutvalgets
årsmelding for
2024**

Innhold

Kontrollutvalgets arbeids- og ansvarsområder	3
Arbeid med lovpålagte oppgaver i 2024	4
Andre aktiviteter i 2024	6
Mer om kontrollutvalget.....	7

Kontrollutvalgets arbeids- og ansvarsområder

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Kontrollutvalget har én funksjon, kontrollfunksjonen. Kontrollutvalget er direkte underlagt kommunestyret og rapporterer bare til kommunestyret. Denne årsmeldingen er kontrollutvalgets rapport om kontrollarbeidet i 2024.

Kontrollutvalget har ifølge kommuneloven ansvar for

- **Å påse at regnskapsrevisjonen gjennomføres etter gjeldende lover og forskrifter**
- **Å sørge for at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak**
- **Forvaltningsrevisjoner**
- **Eierskapskontroller**
- **Å følge opp kommunestyrets vedtak om revisjonsrapporter**
- **Å lage budsjett for kontrollarbeidet**
- **Å innstille på revisjonsordning og revisjonsselskap til kommunestyret når det er aktuelt.**

I tillegg til de pålagte oppgavene, kan kontrollutvalget ta opp en hvilken som helst sak som utvalget mener har et kontrollperspektiv. Utvalget kan:

- holde seg orientert om resultatet av statlige tilsyn
- dra på virksomhetsbesøk for å bli kjent med kommunen og kommunens selskaper
- gjøre kontrolloppgaver på oppdrag fra kommunestyret
- holde seg orientert om kommunen som eier ved å følge med på møtene i generalforsamlinger, representantskap osv.
- bestille orienteringer om tjenesteområder, saker eller utvalgte rutiner fra kommunedirektøren
- behandle henvendelser fra publikum

Arbeidet med lovpålagte oppgaver i 2024

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandlet i løpet av fjoråret flere saker om regnskapsrevisjon.

1. Kontrollutvalget har innhentet informasjon om at revisoren er uavhengig og kompetent til å utføre oppdraget.
2. Kontrollutvalget har holdt seg løpende orientert om revisjonsarbeidet. Kommunens revisor har blant annet orientert om sin vurdering av risikoene i kommunen og hvordan revisjonsarbeidet er lagt opp.
3. Kontrollutvalget har dessuten fått informasjon om hvordan revisjonsselskapet arbeider for å sikre kvaliteten i regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget har dermed oppfylt tre plikter, som det er pålagt å utføre gjennom kommuneloven:

- Kontrollutvalget skal se til at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, se regnskapsrevisorens uavhengighetserklæring, sak 31
- Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om regnskapsrevisjonen, se orientering om revisjonsstrategi, sak 33
- Kontrollutvalget skal se til at revisjonen foregår i samsvar med lovene og regelverket, se kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen, sak 09.

Kontrollutvalget har ikke hatt merknader i noen av sakene.

Uttalelsen om årsregnskapet og årsberetningen

Kontrollutvalget skal hvert år uttale seg til kommunestyret om kommunens årsregnskap og årsberetning kan godkjennes. Uttalelsen ble lagt fram for formannskapet og var en del av beslutningsgrunnlaget da kommunestyret behandlet årsregnskapet og årsmeldingen for 2024. Kontrollutvalget hadde ingen merknader til regnskapet og anbefalte kommunestyret å godkjenne begge.

Forenklet etterlevelseskontroll

Dette er en form for stikkprøvekontroll av kommunens økonomiforvaltning. Kommunens regnskapsrevisor gjør én slik kontroll hvert år, og rapporterer til kontrollutvalget før 30. juni.

I 2024 kontrollerte revisoren offentlige anskaffelser. Revisor Monica Larsen orienterte kontrollutvalget om funn innenfor etterlevelse av offentlig anskaffelse ved deres forenklet etterlevelseskontroll. Kontrollutvalget synes at avvik på 6 av 10 saker etter

etterlevelseskontroll innen offentlige anskaffelser som var alt for høyt. Kontrollutvalget ønsket en redegjørelse av hvorfor anskaffelsesregler ikke ble fulgt. Kontrollutvalget ønsket innsyn i avvikenes karakter.

Kontrollutvalget oversendte saken til kommunestyret med forslag om skriftlig orientering med en redegjørelse av hvorfor anskaffelsesregler ikke ble fulgt.

Kontrollutvalget fikk en skriftlig og muntlig orientering sak 25 og sak 30.

Kommunedirektøren har fått beskjed om hva kommunen / administrasjonen må gjøre for å rette feilene gjennom samtale med revisor.

Nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget lager nye planer for begge i løpet av det første året av valgperioden.

Den nye planen for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll ble fullført i løpet av året. Kontrollutvalget fikk innspill til planen i sak 10 og 11 av:

- Revisjon Midt-Norge SA.
- Kommunens administrative og politiske ledelse
- hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet

Kommunestyret vedtok planene for 2024-2028 i møtet den 31.oktober, sak 59 og 60 /24.

Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen eier blir drevet i samsvar med politiske vedtak og lover, og at eierstyringen er god.

Kontrollutvalget har lagt frem plan for eierskapskontroll 2024-2028 til kommunestyret: Kommunestyret har vedtatt plan for eierskapskontroll 2024-2028. De sluttet seg til kontrollutvalgets prioriteringer ved å gjennomføre eierskapskontroll ved: • NAMAS Vekst AS • Namdal Rehabilitering IKS Kommunestyret har gitt kontrollutvalget fullmakt til å gjøre endringer i planen i perioden.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en undersøkelse av om kommunens virksomheter og selskaper er produktive, effektive og følger lover, regler og kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget hadde i 2024 sak 12 oppfølging av vedtak fra forvaltningsrevisjon av personalarbeid fra sak 01 i 2023.

Kontrollutvalget har lagt frem plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 til kommunestyret: Kommunestyret har vedtatt plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028.

- Internkontroll – system og implementering/gjennomføring/oppfølging.
- Tilpasning av kompetanse til ansatte i forhold til endret behov.
- Barn med minoritetsbakgrunn, ivaretagelse, integrering og språkopplæring.
- Vedlikeholdsetterslep.
- Interkommunale oppgaveløsninger.
- NAMAS Vekst AS

Kommunestyret har gitt kontrollutvalget fullmakt til å gjøre endringer i planen i perioden.

Andre aktiviteter i 2024

Orienteringer fra kommunedirektøren

Kommunedirektøren orienterer i utvalgsmøtet. Tema har vært

- sak 01 Saksbehandlingsrutiner innen jord- og skogbruk.
- sak 16 Kommunedirektøren orienterte om vedtak fra 28.02.2024 sak 1/24 som gjelder rutinebeskrivelser for behandling av skogsveier og manglende kostnadskontroll av skogeiers eget arbeid som saksbehandling av veitilskudd og om hvordan dette er implementert i internkontrollen
- sak 24 Kommunedirektøren orienterte om dypvannskaia og industriområdet på Kongsmoen.
- Kontrollutvalget ber administrasjonen avklare uklarheter med revisor angående avvikene som kom frem fra revisor sin kontroll, sak 17/24 fra den 09. 09.2024. Forenklet etterlevelseskontroll /angående offentlig anskaffelser for 2023. Her er det uklarheter som må avklares med revisor. I vedtaket i sak 17/24 fra 09.09. 2024 ble det gitt en frist for skriftlig tilbakemelding. Ny frist er 26.11.2024. Endret dato på grunn av stort arbeidspress i administrasjonen.

Rapporter fra statlige tilsyn

Kontrollutvalget blir orientert om resultatene av statlige tilsyn i kommunen, og om hva kommunedirektøren gjør for å korrigere feil og mangler etter disse tilsynene.

I 2024 orienterte kommunedirektøren om oppfølgingen av et tilsyn: Som gjelder saksbehandlingsrutiner innen jord- og skogbruk.

Oppfølging av eierskap

Kontrollutvalget har noe å jobbe med når det gjelder å følge med på hvordan kommunen ivaretar eierskapet i en del av selskapene sine. Kontrollutvalget skal se på hvordan de bør strukturere orienteringer fra generalforsamlinger, representantskaps- og årsmøter i en del av disse selskapene. Utvalget skal sette seg inn i selskapenes årsmeldinger for å være orientert om viktige saker for selskapene.

Mer om kontrollutvalget

Møter og saksbehandling

Møteprotokollene fra utvalgets møter bør legges fram for kommunestyret som referatsak. Kommunestyret kan dermed følge med på kontrollutvalgets arbeid.

Kontrollutvalget hadde 5 møter i fjor. Utvalget hadde 38 saker og sendte 10 saker til kommunestyret for videre behandling.

Opplæring og faglig samarbeid

Medlemmene i kontrollutvalget får tilbud om opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek, NKRF – kontroll og revisjon i kommunen, og Forum for kontroll og tilsyn. I løpet av fjoråret deltok 5 på konferansen hos Konsek.

Faglige ressurser

Sekretariat. Kommunen er medeier i Konsek, som er sekretariat for 48 kontrollutvalg i Nordland, Trøndelag og Innlandet. Konsek er kontrollutvalgets administrasjon og tar seg av møteavviklingen, saksutredning og koordinering med administrasjonen, revisjonen og statlige tilsyn.

Revisjon. Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge, som er revisor for mer enn 54 kommuner i Nordland, Trøndelag og Innlandet. Revisjon Midt-Norge leverer samtlige former for revisjon til kommunen.

Kontrollutvalgets medlemmer

Det er strenge krav til hvilke roller kontrollutvalgets medlemmer kan ha mens de er medlem av utvalget. De kan ikke være ansatt i kommunen. De kan heller ikke ha en ledende rolle i selskaper som kommunen eier, for eksempel være styremedlem.

- Ingen av kontrollutvalgets medlemmer har en rolle som kommer i konflikt med vervet i utvalget.
- Kravet til kjønnsbalanse er oppfylt.

Faste medlemmer

Leder, Knut Terje Årsandøy

Nest leder, Jan Torry Sande

Medlem, Jeanette Løvseth Aune

Medlem, Ann Hege Mjøsund

Medlem, Ivar Asbjørn Lervåg

Stian Kjøglum fratradte vervet og ble erstattet av Ivar Asbjørn Lervåg i kommunestyre den 12. desember 2024.

Varamedlemmer

Jørgen Grannes

Jo Arne Kjøglum

Marit H. T. Kjøglum

Geir Morten Omli

Britt Paula Mørkved

Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av fjorårets virksomhet i kontrollutvalget.

Saksdokumentene ligger på sekretariatets hjemmesider,

www.konsek.no/kontrollutvalg/ Høylandet kommune

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til kommunen og lokaldemokratiet. Utvalget håper at fjorårets virksomhet har bidratt til det, og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Kontrollutvalget, 27.01.2025.

Referater

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

04.02.2025

Saknr

04/25

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/60 - 2

Forslag til vedtak

Kontrollutvalgene tar referatene til orientering.

Vedlegg

Sammendrag - Rapport-statlig-tilsyn-med-kommunene 2020- 2024.pdf

Sammendrag NTNU-rapport Selvkost i kommunene - avskrivningstid, kalkylrente og framføringsperiode.pdf

Nye tolkninger fra departementet om valgbarhet til kontrollutvalget.pdf

Nasjonalt Kostraregnskap 2023.pdf

Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger - regjeringen.no.pdf

DFØ-rapport 2024:14

Statlig tilsyn med kommunene 2020-2024

Kartlegging av utvikling i omfang, nytte, styring og samordning

Sammendrag

I løpet av de siste fem årene har omfanget av statlig tilsyn med kommunene endret seg lite. Likevel opplever kommunene i økende grad tidsbruken ved tilsyn som en belastning. Iverksatte tiltak for samordning av statlige tilsyn har gitt positive resultater, men det er fortsatt behov for bedre koordinering.

DFØ har på oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) kartlagt omfanget og utviklingen av statlig tilsyn med kommunene i perioden 2020-2024. En tilsvarende undersøkelse ble gjennomført i 2020. Undersøkelsen er basert på dokumentanalyse, nøkkeltall og statistikk, spørreundersøkelser til alle kommuner og statsforvalterembeter, samt intervjuer med kommuner, statsforvaltere og statlige tilsynsmyndigheter.

Omfanget av statlig tilsyn holder seg relativt stabilt over tid, men kommunene opplever tidsbruken ved tilsyn som en belastning

Tilsynsmyndighetenes rapportering viser at antall tilsyn isolert sett ikke øker vesentlig over tid, men varierer fra år til år og mellom ulike sektorområder. Fra 2019 til 2023 synker andelen tilsyn fra statsforvalterne, mens andelen tilsyn fra Arbeidstilsynet øker. Samtidig opplever kommunene at omfanget av statlige tilsyn har økt, og at tidsbruken er en belastning.

Kommunene er generelt fornøyde med hvordan statlige tilsyn blir gjennomført, og ser tilsyn som et viktig virkemiddel for bedre kommunale tjenester

Kommunene opplever at statlige tilsyn er godt forberedt og blir gjennomført på en god måte. Kommunene er stort sett enige med statsforvalterne i tolkning av regelverket ved tilsyn. Dokumentasjonsinnhenting tar mye tid, men kommunene har god dialog om hva som kreves, selv om flere mener tilsynsmyndighetene ber om for mange opplysninger.

Kommunene og statsforvalterne ser mer nytte av tilsyn, som virkemiddel for bedre tjenester og økt regeletterlevelse. Statsforvalternes egeninitierte tilsyn oppleves som mest nyttige, og veiledning og aktiviteter som gir læring vurderes som stadig viktigere for effekten av tilsyn. Kommunene ønsker også flere læringsaktiviteter, særlig i etterkant av tilsyn.

Statens tilsynsvirksomhet er mer koordinert, samtidig er det rom for forbedringer

Nasjonale tilsynsmyndigheter har en mer risikobasert tilnærming i styringen av tilsynsarbeidet, og statsforvalteren har fått større handlingsrom. Samordningen er styrket ved at statens samlede tilsynsvirksomhet er mer koordinert, også med kommunenes forvaltningsrevisjoner. Det er imidlertid fortsatt rom for forbedringer ved økt bruk av verktøy som tilsynskalenderen og styrket dialog med kontrollutvalgssekretariatene.

DFØ oppfordrer Kommunal- og distriktsdepartementet til å bruke etablerte arenaer til drøfting av ambisjonsnivå og forventninger til samordning av statlig tilsyn den neste fireårsperioden. Vi mener det kan være behov for å tenke annerledes om bruken av statlig tilsyn framover, i lys av de utfordringene som kommunene står overfor de kommende årene. Videre reiser vi spørsmål ved om det er behov for å se nærmere på det gjeldende målet om at omfanget av tilsyn ikke skal øke, og at det i større grad bør legges vekt på effekten av tilsyn, og hvordan tilsyn fører til bedre regeletterlevelse og kvalitet i tjenestene.

Selvkost i kommunene – avskrivningstid, kalkylerente og framføringsperiode

Marianne Haraldsvik, Irmelin Slettemoen Helgesen, Stein Kittelsen
Stian Bruaset, Ole Henning Nyhus, Morten Thuve, Øyvind Sunde

SØF-RAPPORT NR. 06/24

Senter for økonomisk forskning

NTNU | Samfunnsforskning AS

Innhold

Forord.....	4
1. Innledning og sammendrag.....	7
1.1 Bakgrunn	7
1.2 Sammendrag av hovedfunn og anbefalinger	11
2. Datagrunnlag.....	19
2.1 Intervjuundersøkelse.....	19
2.2 Spørreundersøkelse	20
2.3 Analyser	23
3. Vurdering av levetid på anleggsmidler i kommunen	24
3.1 Litteraturgjennomgang	24
3.2 Vurdering av anleggsmidler innenfor VA	33
3.3 Informasjon fra kommunene.....	40
3.4 Mulige konsekvenser ved en endring i maksimal avskrivningstid	41
3.5 Oppsummering.....	48
4. Bruk av faktisk levetid og regnskapsmessig avskrivningstid i kommunenes selvkostberegninger	49
4.1 Kartlegging av kommunenes praksis for avskrivningstid i selvkostberegningene.....	49
4.2 Hvordan påvirker ulik praksis for selvkostberegninger gebyrnivå og samlet selvkost?.....	57
4.3 Oppsummering	71

5. Kalkylerenten i selvkostforskriften	72
5.1 Selvkostmodellen og kalkylerenten.....	72
5.2 Definisjoner og vurderinger av ulike renter.....	74
5.3 Historisk utvikling.....	80
5.4 Informasjon fra kommunene og markedsaktører.....	92
5.5 Variasjonen i kommuners rentesatser.....	95
5.6 Alternative modeller for kalkylerente.....	101
5.7 Oppsummering.....	108
6. Framføringsperioden for under-skudd og overskudd i selvkostforskriften	112
6.1 Fremføringsperioden og generasjonsprinsippet.....	112
6.2 Informasjon fra kommunene.....	114
6.3 Vurdering av selvkostforskriftens øvre grense på fem år for fram og tilbakeføring av under- og overskudd.....	116
6.4 Oppsummering.....	119
7. Anbefalinger	121
7.1 Avskrivningstid i regnskapsforskriften.....	121
7.2 Kalkylerenten	123
7.3 Fremføringsperiode for over-/underskudd i selvkost.....	124
8. Referanser	126

15 prosent av kommunens inntekter, mens de frie inntektene utgjør ca. 70 prosent. I flere tilfeller der kommuner gjennom lovverket har hjemmel til å kreve gebyrer, men hvor nivået på gebyrene ikke kan overstige kostnaden ved å yte tjenesten, gjelder selvkostforskriften (Lovdata, 2020). Selvkost skal reflektere den merkostnaden en kommune har ved å produsere en bestemt tjeneste.

Kommunale betalingstjenester som er underlagt selvkost, omtales gjerne som selvkostområder. Tabell 1 gir oversikt over de mest sentrale selvkostområdene med tilhørende hjemler. For selvkostområdene renovasjon og slamtømming er det krav om full kostnadsdekning, mens gebyrene for de øvrige selvkostområdene bare er regulert ved at de ikke kan overstige selvkost. Blant selvkostområdene er vann, avløp og renovasjon (VAR) det største tjenesteområdet. En rapport fra Norsk Vann peker på store investeringsbehov innenfor vann og avløp (VA) for å sikre god leveranse av drikkevann og forsvarlig rensing av avløpsvann. Det er beregnet at det må investeres ca. 320 milliarder kroner innen 2040 (Bruaset, Becker, Reksten, & Baade-Mathiesen, 2021). Siden kommunale vann- og avløpstjenester er underlagt selvkost, innebærer de store investeringsbehovene at gebyrene også forventes å øke. I rapporten er det beregnet en forventet årlig gebyrøkning på 7 prosent frem til 2030.

Tabell 1: Selvkostområder

Tjeneste	Hjemmel
Renovasjon	Forurensingsloven § 34 Avfallsforskriften kapittel 15
Vannforsyning	Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg §§ 3 til 5 Forurensingsforskriften kapittel 16
Avløpshåndtering	Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg §§ 3 til 5 Forurensingsforskriften kapittel 16
Slamtømming	Forurensingsloven § 26, jf. § 34
Plan- og byggesaksbehandling	Plan- og bygningsloven § 33-1
Oppmåling og matrikkelføring	Matrikkellova § 32
Feiing og tilsyn med fyringsanlegg	Brann- og eksplosjonsvernloven § 28
Havn (farvannsavgifter)	Havne- og farvannsloven § 36 Forskrift om kommunenes beregning og innkreving av farvannsavgift (farvannsavgiftforskriften)
Skolefritidsordning (SFO)	Opplæringslova § 13-7 Forskrift til opplæringslova kapittel 1B

Kilde: Notat fra GKRS (2012)

innebåret en overkapasitet. Da bør det fremførbare underskuddet knyttet til denne overkapasiteten fordeles over flere år frem til overkapasiteten er eliminert. Dette fremførbare underskuddet må skilles fra et selvkostresultat (fond/fremførbart underskudd) på den utnyttede kapasiteten. Det beregnes kapitalkostnader på investering i overkapasitet, og disse tas inn i den ordinære selvkostkalkylen etter hvert som overkapasiteten bygges ned.

Hovedanbefalinger

En grundigere drøfting rundt anbefalingene gis i kapittel 7. Vi oppsummerer hovedpunktene i kulepunkter:

- Avskrivningstid for ledningsnett foreslås økt til minst 80 år. 100 år er også et reelt alternativ, men vår vurdering er at økt usikkerhet ved lengre avskrivningstid tilsvarer at det kan være fornuftig å legge til grunn et konservativt levetidsanslag. Ved lengre avskrivningstid stiller det også økt krav til kommunene om å gjøre aktive vurderinger av usikkerheten når man velger avskrivningstid.
- Avskrivningstider for bygg kan også vurderes utvidet, men for denne gruppen er ikke avviket like stort, mens usikkerheten øker ved økt avskrivningstid. Vårt forslag er å samle alle bygg i en kategori med felles avskrivningstid. Det konservative forslaget er 50 år, mens forslaget som ligger nærmere litteraturen tilsier 60 år.
- For kalkylerenten anbefaler vi en overgang til en kalkylerente basert på faktiske lånekostnader i kommunen. Som et alternativ forslår vi en modifisering av dagens modell basert på årlig gjennomsnittlig 3 måneders Nibor + et kredittpåslag fastsatt av KDD. Hovedargumentet for vårt forslag er at kalkylerenten innenfor selvkostområder i større grad bør reflektere de faktiske kostnadene.
- Fremføringsperioden for over-/underskudd foreslås endret til to år, det vil si at man tar konsekvensen av selvkostresultatet allerede ved første budsjettbehandling og gebyrfastsetting.

Nye tolkninger fra departementet om valgbarhetsreglene for kontrollutvalg

Tolkningene er svar på henvendelse fra fra NKRF – kontroll og revisjon i kommunene. Henvendelsen dreier seg om valgbarhetsreglene i kommuneloven § 23-1 tredje ledd.

12.12.2024

[Svar på spørsmål om valgbarhetsreglene for kontrollutvalg \(002\)](#)

Departementets konklusjoner

Oppdragstakere og oppdragstakeravtaler (§ 23-1 tredje ledd bokstav f)

Departementet mener begrepet ansatte må tolkes som at det omfatter alle som har et slikt forhold til kommunen at de kan regnes som arbeidstaker og har kommunen som arbeidsgiver. Om ansettelsesavtalen kalles oppdragstakeravtale har ikke selvstendig betydning. Dersom personen anses som arbeidstaker vil personen være ansatt i kommunen og utelukket fra valg i kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav f.

Fjellstyrer og nasjonalpark- og verneområdestyrer (§ 23-1 tredje ledd bokstav c)

Departementet antar at fjellstyrer er statlige og ikke kommunale organer. Statlige organer er ikke folkevalgte organer etter kommuneloven, selv om medlemmene av organet velges av kommunestyret. Departementet legger dermed til grunn at å være medlem av et fjellstyre eller nasjonalpark- og verneområdestyre ikke gjør at vedkommende er utelukket fra valg til kontrollutvalget etter § 23-1 tredje ledd bokstav c.

Samvirkeforetak (§ 23-1 tredje ledd bokstav g)

Samlet mener departementet det må legges til grunn samvirkeforetak ikke kan anses som et selskap som kommunen har eierinteresser i etter § 23-1 tredje ledd bokstav g. Personer med ledende stilling og medlemmer/varamedlemmer av styret, er dermed ikke utelukket fra å bli valgt inn i kontrollutvalget. Departementet understreker likevel at personer med sentrale verv i samvirkeforetak regelmessig kan komme i situasjoner hvor det blir stilt spørsmål om vedkommende er inhabil.

Representantskap til kommunalt oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd (§ 23-1 tredje ledd bokstav h)

Departementets konklusjon er at representantskapsmedlemmer i interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap ikke er utelukket fra verv i kontrollutvalget. En slik forståelse er også lagt til grunn i juridisk teori, se Roald Hopsnes i Karnov lovkommentar (note 15 til § 23-1 tredje ledd bokstav h, à jour 20. oktober 2023) og Bent Devik i Juridika (lovkommentar til § 23-1 tredje ledd, à jour per 1. juli 2023).

Vedlegg 6.

Driftsutgifter 2023 etter funksjon og art

Tabell 6.1 Kommunene inkl. Oslo. Kommunekassene. 1 000 kroner.

	Lønn og sosiale utgifter (010-099)	Kjøp av varer og tjenester til egenproduksjon (100-285)	Kjøp som erstatte egenproduksjon (300-380)	Mva. som gir rett til mva-kompensasjon (429)	Overføringer (400,430-480)	Avskrivninger (590)	Refusjon sykkelønn (710)	Mva-komp drift (729)	Brutto driftsutgifter (=1+2+3+4+5+6-7-8)	Brukerbetaling (600)	Andre salgs- og leieinntekter (620-670)	Overføringer med krav til motytelse (700,710, 730-780)	Overføringer uten krav til motytelse (800-895)	Netto driftsutgifter (=9-10-11-12-13+7)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
100 Politisk styring	1 945 592	547 814	57 915	71 115	170 035	8 376	5 256	71 113	2 724 478	105	3 311	33 769	2 453	2 690 096
110 Kontroll og revisjon	119 723	123 283	373 007	40 882	12 368	1	981	40 881	627 402	0	11 342	19 019	698	597 324
120 Administrasjon	16 965 967	6 303 526	1 339 720	1 348 660	292 892	1 147 367	480 968	1 351 016	25 566 148	5 492	688 713	1 521 417	378 489	23 453 005
121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltning	1 536 477	632 984	179 297	75 324	11 815	50 555	44 636	75 323	2 366 493	48	73 766	139 911	9 189	2 188 215
130 Administrasjonslokaler	862 089	1 326 774	192 481	372 035	67 237	661 091	37 106	371 979	3 072 622	1 347	237 458	89 840	182	2 780 901
Administrasjon	21 429 848	8 934 381	2 142 420	1 908 016	554 347	1 867 390	568 947	1 910 312	34 357 143	6 992	1 014 590	1 803 956	391 011	31 709 541
170 Årets premieavvik	-31 184 626	77	-768	12	0	178	0	12	-31 185 139	-8	2	0	0	-31 185 133
171 Amortisering av tidligere års premieavvik	9 402 633	1	281	0	0	0	0	0	9 402 915	0	0	0	0	9 402 915
172 Pensjon	144 626	21 578	764	702	314	0	3	702	167 279	0	1	4	0	167 277
173 Premiefond	-11 169 296	163	17	0	640	0	0	0	-11 168 476	0	-70	0	0	-11 168 406
180 Diverse fellesutgifter	469 638	644 825	45 621	80 304	59 911	34 389	3 236	80 163	1 251 289	535	349 255	147 465	62 219	695 051
190 Interne serviceenheter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fellesutgifter (intern service)	-32 337 025	666 644	45 915	81 018	60 865	34 567	3 239	80 877	-31 532 132	527	349 188	147 469	62 219	-32 088 296
201 Førskole	30 453 029	2 496 240	25 146 752	273 832	548 228	64 743	1 915 728	273 603	56 793 493	4 003 791	288 272	3 055 679	233 467	51 128 012
211 Styrket tilbud til førskolebarn	4 532 204	383 867	931 094	17 370	114 952	1 020	274 159	17 395	5 688 953	2 643	27 142	513 938	87 418	5 331 971
221 Førskolelokaler og skyss	1 077 831	1 608 014	982 493	293 118	45 826	1 018 200	49 214	293 072	4 683 196	31	51 205	68 758	685	4 611 731
Barnehager	36 063 064	4 488 121	27 060 339	584 320	709 006	1 083 963	2 239 101	584 070	67 165 642	4 006 465	366 619	3 638 375	321 570	61 071 714
202 Grunnskole	72 784 225	6 070 609	3 133 693	878 845	120 527	747 772	3 707 401	878 486	79 149 784	41 662	382 646	7 459 214	346 405	74 627 258

	Lønn og sosiale utgifter	Kjøp av varer og tjenester til egenproduksjon	Kjøp som erstatter egenproduksjon	Mva. som gir rett til mva-kompensasjon	Overføringer	Avskrivninger	Refusjon sykkelønn	Mva-komp drift	Brutto driftsutgifter	Brukerbetaling	Andre salgs- og leieinntekter	Overføringer med krav til motytelse	Overføringer uten krav til motytelse	Netto driftsutgifter
	(010-099)	(100-285)	(300-380)	(429)	(400,430-480)	(590)	(710)	(729)	(=1+2+3+4+5+6-7-8)	(600)	(620-670)	(700,710,730-780)	(800-895)	(=9-10-11-12-13+7)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
215 Skolefritidstilbud	6 425 723	371 757	37 395	55 626	128 722	1 202	337 595	55 626	6 627 204	2 543 831	124 624	416 365	21 537	3 858 442
222 Skolelokaler	4 490 899	4 836 173	4 405 441	1 119 914	104 672	4 950 071	206 462	1 119 878	18 580 830	785	159 562	323 523	13 025	18 290 397
223 Skoleskyss	5 099	1 727 265	9 617	202 710	78	245	24	202 710	1 742 280	7	4	25 458	1 904	1 714 931
383 Musikk- og kulturskoler	2 347 974	245 818	85 291	28 002	7 175	13 122	73 840	28 066	2 625 476	349 527	121 266	195 906	14 262	2 018 355
Grunnskoler	86 053 920	13 251 622	7 671 437	2 285 097	361 174	5 712 412	4 325 322	2 284 766	108 725 574	2 935 812	788 102	8 420 466	397 133	100 509 383
213 Voksenopplæring	3 590 034	774 073	418 131	131 528	13 318	30 876	139 966	131 516	4 686 478	45 751	236 671	2 191 157	278 207	2 074 658
Voksenopplæring	3 590 034	774 073	418 131	131 528	13 318	30 876	139 966	131 516	4 686 478	45 751	236 671	2 191 157	278 207	2 074 658
232 Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste	5 897 498	704 402	130 636	119 086	18 446	34 679	299 620	119 074	6 486 053	20 901	32 336	902 735	151 193	5 678 508
233 Annet forebyggende helsearbeid	2 432 863	528 631	230 770	105 184	266 017	22 220	94 916	105 177	3 385 592	44 663	98 183	436 792	69 960	2 830 910
241 Diagnose, behandling, re-/habilitering	11 733 041	3 178 328	7 656 870	338 037	502 718	128 480	496 907	337 710	22 702 857	695 014	435 449	4 133 732	178 316	17 757 253
Kommunehelsetjenesten	20 063 402	4 411 361	8 018 276	562 307	787 181	185 379	891 443	561 961	32 574 502	760 578	565 968	5 473 259	399 469	26 266 671
242 Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	6 466 029	1 406 495	860 631	198 919	666 733	46 540	322 884	198 868	9 123 595	1 809	248 861	1 096 993	234 177	7 864 639
243 Tilbud til personer med rusproblemer	2 582 608	419 139	553 956	61 148	120 836	17 342	126 187	61 148	3 567 694	20 425	26 386	431 732	33 330	3 182 008
273 Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi	644 654	138 670	489 884	15 725	185 055	9 399	22 809	15 725	1 444 853	304	74 572	107 524	29 267	1 255 995
281 Ytelse til livsopphold	25 271	115 823	289 250	14 532	10 134 422	3 623	442	14 532	10 567 947	2 366	10 101	583 037	42 335	9 930 550
283 Bistand til etabl. og opprettholdelse av egen bolig	532 611	74 362	5 822	11 706	1 590 324	9 399	20 897	11 706	2 191 621	-40	19 185	188 343	353 489	1 651 541
Sosialtjenesten	10 251 173	2 154 489	2 199 543	302 030	12 697 370	86 303	493 219	301 979	26 895 710	24 864	379 105	2 407 629	692 598	23 884 733
275 Introduksjonsordningen	5 108 868	416 765	219 294	40 919	210 381	2 329	45 887	40 919	5 911 750	407	37 944	204 187	504 732	5 210 367
Introduksjonsordningen	5 108 868	416 765	219 294	40 919	210 381	2 329	45 887	40 919	5 911 750	407	37 944	204 187	504 732	5 210 367
276 Kvalifiseringsordningen	1 809 777	39 973	27 077	2 748	19 046	196	16 475	2 748	1 879 594	0	3 687	35 901	6 977	1 849 504
Kvalifiseringsordningen	1 809 777	39 973	27 077	2 748	19 046	196	16 475	2 748	1 879 594	0	3 687	35 901	6 977	1 849 504
285 Tjenester utenfor ordinært kommunalt arbeidsområde	1 136 459	767 493	331 923	53 369	1 110 000	66 733	41 821	52 519	3 371 637	4 945	447 981	1 054 734	196 672	1 709 126
Tjenester utenfor ordinært kommunalt arbeidsområde	1 136 459	767 493	331 923	53 369	1 110 000	66 733	41 821	52 519	3 371 637	4 945	447 981	1 054 734	196 672	1 709 126
244 Barneverntjeneste	4 884 290	999 980	866 241	142 302	55 737	22 548	339 908	142 302	6 488 888	108	14 159	666 642	24 443	6 123 444
251 Barneverntiltak når barnet ikke er plassert i barnevernet	1 045 870	280 618	406 554	7 093	308 999	600	45 972	7 093	1 996 669	465	5 109	98 867	21 086	1 917 114

	Lønn og sosiale utgifter	Kjøp av varer og tjenester til egenproduksjon	Kjøp som erstatte egenproduksjon	Mva. som gir rett til mva-kompensasjon	Overføringer	Avskrivninger	Refusjon sykelønn	Mva-komp drift	Brutto driftsutgifter	Brukerbetaling	Andre salgs- og leieinntekter	Overføringer med krav til motytelse	Overføringer uten krav til motytelse	Netto driftsutgifter
	(010-099)	(100-285)	(300-380)	(429)	(400,430-480)	(590)	(710)	(729)	(=1+2+3+4+5+6-7-8)	(600)	(620-670)	(700,710,730-780)	(800-895)	(=9-10-11-12-13+7)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
252 Barneverntiltak når barnet er plassert i barnevernet	3 368 570	1 329 569	2 562 225	19 530	1 364 669	1 751	33 231	19 528	8 593 555	459	19 990	319 420	96 670	8 190 247
Barnevern	9 298 730	2 610 167	3 835 020	168 925	1 729 405	24 899	419 111	168 923	17 079 112	1 032	39 258	1 084 929	142 199	16 230 805
234 Aktiviserings- og servicetjenester overfor eldre og personer med funksjonsnedsettelse	5 740 084	1 777 900	959 100	246 533	152 641	120 807	260 529	246 533	8 490 003	439 299	515 384	539 571	45 289	7 210 989
253 Helse- og omsorgstjenester i institusjon	51 614 574	6 713 109	6 430 852	1 013 899	69 643	369 365	2 688 771	1 013 849	62 508 822	7 423 088	592 526	5 041 938	246 632	51 893 409
254 Helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende	78 477 505	5 706 665	11 580 160	656 608	167 625	304 104	4 111 804	656 131	92 124 732	710 712	373 288	16 090 939	686 254	78 375 343
261 Institusjonslokaler	1 976 345	2 445 449	1 172 131	630 035	118 663	2 095 206	81 853	630 009	7 725 967	2 048	149 967	132 355	3 906	7 519 544
Omsorgstjenester	137 808 508	16 643 123	20 142 243	2 547 075	508 572	2 889 482	7 142 957	2 546 522	170 849 524	8 575 147	1 631 165	21 804 803	982 081	144 999 285
255 Medfinansiering somatiske tjenester	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
256 Akutt hjelp helse- og omsorgstjenester	709 118	164 785	214 834	14 266	24 789	7 065	38 036	14 266	1 082 555	3 622	5 102	134 296	127	977 444
Samhandling	709 118	164 785	214 834	14 266	24 789	7 065	38 036	14 266	1 082 555	3 622	5 102	134 296	127	977 444
265 Kommunalt disponerte boliger	929 940	4 810 348	553 990	514 549	161 906	1 826 446	26 996	514 695	8 255 488	14 429	6 807 953	242 881	271 205	946 016
Kommunale boliger	929 940	4 810 348	553 990	514 549	161 906	1 826 446	26 996	514 695	8 255 488	14 429	6 807 953	242 881	271 205	946 016
290 Interkommunale samarbeid (§ 27 - samarbeid)	3 405 460	1 171 297	487 572	175 162	495 651	3 134	126 415	175 117	5 436 744	34 994	623 126	4 600 394	294 542	10 103
Interkommunale samarbeid	3 405 460	1 171 297	487 572	175 162	495 651	3 134	126 415	175 117	5 436 744	34 994	623 126	4 600 394	294 542	10 103
301 Plansaksbehandling	1 875 555	464 822	28 371	91 449	20 009	43 575	64 212	91 451	2 368 118	1 144	291 752	171 215	14 793	1 953 426
302 Bygge- delings- og seksjoneringsarbeid	2 152 934	283 328	38 338	43 174	47 707	23 510	90 098	43 173	2 455 720	7 365	1 673 995	113 151	839	750 468
303 Kart og oppmåling	1 024 184	312 845	57 089	54 590	2 526	30 513	25 399	54 590	1 401 758	3 271	594 790	65 859	334	762 903
304 Bygge- og delsaksbehandling, ansvarsrett og utslippstillatelse	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
305 Eierseksjonering	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
315 Boligbygging og fysiske bilmiljøtiltak	100 687	109 221	9 348	20 597	57 357	129 839	2 879	20 596	403 574	634	128 162	25 299	2 350	250 008
335 Rekreasjon i tettsted	1 087 633	763 401	31 435	177 580	57 053	456 606	39 641	177 580	2 356 487	826	192 843	82 750	157 580	1 962 129
360 Naturforvaltning og friluftsliv	702 486	636 882	74 216	120 446	251 121	174 977	20 925	120 399	1 818 804	1 525	187 912	315 175	63 527	1 271 590
Fysisk planlegging, miljø mv.	6 943 479	2 570 499	238 797	507 836	435 773	859 020	243 154	507 789	10 804 461	14 765	3 069 454	773 449	239 423	6 950 524
320 Kommunal næringsvirksomhet	674 142	868 809	106 457	74 165	125 585	245 418	24 703	74 165	1 995 708	4 488	1 857 757	115 281	116 244	-73 359

	Lønn og sosiale utgifter (010-099)	Kjøp av varer og tjenester til egenproduksjon (100-285)	Kjøp som erstatte egenproduksjon (300-380)	Mva. som gir rett til mva-kompensasjon (429)	Overføringer (400,430-480)	Avskrivninger (590)	Refusjon sykelønn (710)	Mva-komp drift (729)	Brutto driftsutgifter (=1+2+3+4+5+6-7-8)	Brukerbetaling (600)	Andre salgs- og leieinntekter (620-670)	Overføringer med krav til motytelse (700,710,730-780)	Overføringer uten krav til motytelse (800-895)	Netto driftsutgifter (=9-10-11-12-13+7)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
321 Konesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg	3 173	122 965	21 708	79 937	936 042	527	0	79 937	1 084 415	1	4 174 393	26 605	956 489	-4 073 073
325 Tilrettelegging og bistand for næringslivet	479 353	555 850	222 637	122 724	1 148 936	175 040	8 244	122 705	2 573 591	687	438 910	324 532	870 510	947 196
329 Landbruksforvaltning og landbruksbasert næringsutvikling	657 101	89 558	258 709	13 724	98 354	2 112	21 906	13 722	1 083 930	730	23 848	257 681	43 678	779 899
Bistand næringsliv, landbruk mv.	1 813 769	1 637 182	609 511	290 550	2 308 917	423 097	54 853	290 529	6 737 644	5 906	6 494 908	724 099	1 986 921	-2 419 337
330 Samferdselsbedrifter/transporttiltak	474 109	514 409	67 119	30 006	113 337	240 741	20 471	30 007	1 389 243	41	1 846 080	57 036	64 978	-558 421
332 Kommunale veier	2 090 183	5 029 328	178 501	1 260 091	71 202	2 586 102	66 405	1 260 060	9 888 942	549	582 459	513 397	16 247	8 842 695
Veier m.m.	2 564 292	5 543 737	245 620	1 290 097	184 539	2 826 843	86 876	1 290 067	11 278 185	590	2 428 539	570 433	81 225	8 284 274
338 Forebygging av branner og andre ulykker	611 298	165 029	664 646	28 842	29 322	33 789	18 708	28 842	1 485 376	4 787	814 811	70 588	15 372	598 526
339 Beredskap mot branner og andre ulykker	2 385 096	637 240	2 506 839	126 900	429 784	267 064	47 901	126 769	6 178 253	2 007	372 382	377 244	48 098	5 426 423
Brann- og ulykkesvern	2 996 394	802 269	3 171 485	155 742	459 106	300 853	66 609	155 611	7 663 629	6 794	1 187 193	447 832	63 470	6 024 949
340 Produksjon av vann	592 510	869 477	1 045 834	724	31 058	527 276	17 908	724	3 048 247	-17	779 249	39 646	3 671	2 243 606
345 Distribusjon av vann	1 686 780	1 649 772	169 194	565	29 366	1 918 982	55 794	566	5 398 299	46	9 228 354	101 362	5 734	-3 881 403
350 Avløpsrensing	805 087	1 259 716	1 742 178	126	2 342	748 088	22 825	126	4 534 586	1 007	803 579	73 553	6 055	3 673 217
353 Avløpsnett/innsamling av avløpsvann	1 685 008	1 737 197	190 182	1 342	35 306	2 108 730	47 477	1 306	5 708 982	179	10 706 338	105 087	6 403	-5 061 548
354 Tømming av slamavskillere	77 393	101 236	329 921	124	2 473	9 581	2 926	124	517 678	391	490 774	6 001	5	23 433
355 Innsamling, gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall	932 861	789 142	4 331 684	442	16 726	258 762	28 697	442	6 300 478	25	6 249 875	80 826	10 129	-11 680
Vann, avløp og renovasjon	5 779 639	6 406 540	7 808 993	3 323	117 271	5 571 419	175 627	3 288	25 508 270	1 631	28 258 169	406 475	31 997	-3 014 375
231 Aktivitetstilbud barn og unge	1 411 356	478 780	53 803	62 829	257 576	25 272	43 988	62 828	2 182 800	9 474	45 115	254 746	102 077	1 815 376
365 Kulturminneforvaltning	104 969	43 642	7 971	8 926	37 514	8 056	1 989	8 920	200 169	0	3 353	29 939	6 687	162 179
370 Bibliotek	1 656 814	480 707	30 567	59 122	5 121	61 969	61 050	59 121	2 174 129	298	46 934	161 165	21 237	2 005 545
373 Kino	162 182	162 138	2 446	1 045	16 224	13 496	3 743	1 045	352 743	28	247 420	6 612	390	102 036
375 Muséer	216 314	185 721	30 537	7 996	320 224	33 761	5 257	7 996	781 300	494	150 866	10 804	16 536	607 857
377 Kunstformidling	112 744	138 804	17 133	9 908	901 639	25 825	3 699	9 908	1 192 446	793	83 592	43 846	22 007	1 045 907
380 Idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg	400 875	306 361	74 425	55 650	1 239 307	117 490	10 415	55 650	2 128 043	1 343	215 519	129 321	259 885	1 532 390

	Lønn og sosiale utgifter (010-099)	Kjøp av varer og tjenester til egenproduksjon (100-285)	Kjøp som erstatter egenproduksjon (300-380)	Mva. som gir rett til mva-kompensasjon (429)	Overføringer (400,430-480)	Avskrivninger (590)	Refusjon sykkelønn (710)	Mva-komp drift (729)	Brutto driftsutgifter (=1+2+3+4+5+6-7-8)	Brukerbetaling (600)	Andre salgs- og leieinntekter (620-670)	Overføringer med krav til motytelse (700,710,730-780)	Overføringer uten krav til motytelse (800-895)	Netto driftsutgifter (=9-10-11-12-13+7)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
381 Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg	1 257 640	1 563 741	955 177	353 414	209 669	1 512 028	41 092	353 335	5 457 242	1 443	588 509	131 040	28 274	4 749 068
385 Andre kulturaktiviteter og tilskudd til andres kultur- og idrettsbygg	1 328 818	659 008	101 852	70 566	986 988	79 516	46 469	70 485	3 109 794	2 691	390 197	318 621	170 539	2 274 215
386 Kommunale kulturbygg	475 242	1 103 414	478 522	217 440	151 937	520 104	18 133	217 363	2 711 163	194	290 743	131 538	4 868	2 301 953
Kultur	7 126 954	5 122 316	1 752 433	846 896	4 126 199	2 397 517	235 835	846 651	20 289 829	16 758	2 062 248	1 217 632	632 500	16 596 526
390 Den norske kirke	9 755	42 041	24 555	7 752	3 077 826	12 270	312	8 799	3 165 088	150	12 713	8 080	11 036	3 133 421
392 Tilskudd til tros- og livssynssamfunn	536	18	0	3	13 685	9	0	3	14 248	0	550	27	0	13 671
393 Gravplasser og krematorier	227 675	101 476	11 659	17 628	416 248	27 777	8 671	17 628	776 164	47	158 763	15 546	1 306	609 173
Religiøse formål, inkl. den norske kirke	237 966	143 535	36 214	25 383	3 507 759	40 056	8 983	26 430	3 955 500	197	172 026	23 653	12 342	3 756 265
Sum	332 783 769	83 530 720	87 231 067	12 491 156	30 582 575	26 239 979	17 390 872	12 491 555	542 976 839	16 462 206	56 968 996	57 408 009	7 988 620	421 539 880

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

	Lønn og sosiale utgifter	Kjøp av varer og tjenester til egenproduksjon	Kjøp som erstatter egenproduksjon	Mva. som gir rett til mva-kompensasjon	Overføringer	Avskrivninger	Refusjon sykelønn	Mva-komp drift	Brutto driftsutgifter	Brukerbetaling	Andre salg- og leicinntekter	Overføringer med krav til motytelse	Overføringer uten krav til motytelse	Netto driftsutgifter
	(010-099)	(100-285)	(300-380)	(429)	(400,430-480)	(590)	(710)	(729)	(=1+2+3+4+5+6-7-8)	(600)	(620-670)	(700,710, 730-780)	(800-895)	(=9-10-11-12-13+7)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Administrasjon og fellesutgifter	-10 907 177	9 601 025	2 188 335	1 989 034	615 212	1 901 957	572 186	1 991 189	2 825 011	7 519	1 363 778	1 951 425	453 230	-378 755
Oppvekst (barnehage/skole)	125 707 018	18 513 816	35 149 907	3 000 945	1 083 498	6 827 251	6 704 389	3 000 352	180 577 694	6 988 028	1 391 392	14 249 998	996 910	163 655 755
Helse, sosial og eldreomsorg	185 049 576	26 440 663	34 656 287	3 638 270	15 976 744	3 195 653	9 047 128	3 637 318	256 272 747	9 365 650	2 662 229	31 145 004	2 728 183	219 418 809
Tekniske oppgaver mm.	18 283 804	15 323 045	11 464 895	1 956 998	1 196 689	9 558 135	572 266	1 956 755	55 254 545	23 780	34 943 355	2 198 189	416 115	18 245 372
Kirker og kultur	7 364 920	5 265 851	1 788 647	872 279	7 633 958	2 437 573	244 818	873 081	24 245 329	16 955	2 234 274	1 241 285	644 842	20 352 791
Bolig, næringsliv, IKS mm.	6 149 169	7 618 827	1 651 073	980 261	2 966 474	2 252 677	208 264	980 341	20 429 876	55 329	13 925 987	5 567 374	2 552 668	-1 463 218
Tjenester utenfor ordinært kommunalt arbeidsområde	1 136 459	767 493	331 923	53 369	1 110 000	66 733	41 821	52 519	3 371 637	4 945	447 981	1 054 734	196 672	1 709 126
I alt	332 783 769	83 530 720	87 231 067	12 491 156	30 582 575	26 239 979	17 390 872	12 491 555	542 976 839	16 462 206	56 968 996	57 408 009	7 988 620	421 539 880
Administrasjon og fellesutgifter	-3 %	11 %	3 %	16 %	2 %	7 %	3 %	16 %	1 %	0 %	2 %	3 %	6 %	0 %
Oppvekst (barnehage/skole)	38 %	22 %	40 %	24 %	4 %	26 %	39 %	24 %	33 %	42 %	2 %	25 %	12 %	39 %
Helse, sosial og eldreomsorg	56 %	32 %	40 %	29 %	52 %	12 %	52 %	29 %	47 %	57 %	5 %	54 %	34 %	52 %
Tekniske oppgaver mm.	5 %	18 %	13 %	16 %	4 %	36 %	3 %	16 %	10 %	0 %	61 %	4 %	5 %	4 %
Kirker og kultur	2 %	6 %	2 %	7 %	25 %	9 %	1 %	7 %	4 %	0 %	4 %	2 %	8 %	5 %
Bolig, næringsliv, IKS mm.	2 %	9 %	2 %	8 %	10 %	9 %	1 %	8 %	4 %	0 %	24 %	10 %	32 %	0 %
Tjenester utenfor ordinært kommunalt arbeidsområde	0 %	1 %	0 %	0 %	4 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	1 %	2 %	2 %	0 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Tabell 6.2 Fylkeskommunene inkl. Oslo. Fylkeskassene. 1 000 kroner.

	Lønn og sosiale utgifter	Kjøp av varer og tjenester til egenproduksjon	Kjøp som erstatter egenproduksjon	Mva. som gir rett til mva-kompensasjon	Overføringer	Avskrivninger	Refusjon sykelønn	Mva-komp drift	Brutto driftsutgifter	Brukerbetaling	Andre salgs- og leieinntekter	Overføringer med krav til motytelse	Overføringer uten krav til motytelse	Netto driftsutgifter
	(010-099)	(100-285)	(300-380)	(429)	(400,430-480)	(590)	(710)	(729)	(=1+2+3+4+5+6-7-8)	(600)	(620-670)	(700,710,730-780)	(800-895)	(=9-10-11-12-13+8)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
400 Politisk styring	357 334	129 252	598	14 529	104 006	0	360	14 529	590 830	5	300	11 045	385	579 455
410 Kontroll og revisjon	29 985	20 207	19 150	4 451	6 156	0	595	4 451	74 903	0	4 091	1 113	0	69 699
420 Administrasjon	2 772 261	1 228 244	17 881	171 376	32 233	122 253	68 330	171 373	4 104 545	48	53 132	254 672	237 365	3 559 328
421 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltning	197 020	117 089	5 139	11 145	753	2 296	6 814	11 145	315 483	1	7 679	10 993	2 015	294 795
430 Administrasjonslokaler	75 008	356 067	13	74 314	1 086	74 322	4 949	74 295	501 566	5	55 451	8 039	3	438 068
Administrasjon	3 431 608	1 850 859	42 781	275 815	144 234	198 871	81 048	275 793	5 587 327	59	120 653	285 862	239 768	4 941 345
460 Tjenester utenfor ordinært fylkeskommunalt ansvarsområde	81 756	82 875	1 799	2 343	667 334	6 340	4 496	2 343	835 608	14	81 649	509 439	514 844	-270 338
465 Interkommunale samarbeid (§27-samarbeid)	50 962	30 757	5 676	4 834	15	0	1 503	4 834	85 907	0	17 395	18 762	46 456	3 294
470 Årets premieavvik	-2 724 587	0	0	0	0	0	0	0	-2 724 587	0	0	0	0	-2 724 587
471 Amortisering av tidligere års premieavvik	681 458	0	0	0	0	0	0	0	681 458	0	0	0	0	681 458
472 Pensjon	7 679	688	0	55	0	0	0	55	8 367	0	0	0	0	8 367
473 Premiefond	-541 298	0	0	0	0	0	0	0	-541 298	0	0	0	0	-541 298
480 Diverse fellesutgifter	30 526	36 277	95	1 923	150 237	63	2 105	1 923	215 093	0	3 363	49 852	79 615	82 263
490 Interne serviceenheter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Fellesutgifter (intern service)	-2 413 504	150 597	7 570	9 155	817 586	6 403	8 104	9 155	-1 439 452	14	102 407	578 053	640 915	-2 760 841
510 Skolelokaler og internater	1 675 406	2 863 524	771 045	634 016	1 515	2 065 146	77 137	634 015	7 299 500	1 187	184 160	124 178	1 880	6 988 095
515 Fellesutgifter og støttefunksjoner knyttet til videregående opplæring	2 244 609	1 267 121	58 325	171 129	24 547	160 508	73 844	171 129	3 681 266	9 685	84 642	221 759	26 836	3 338 344
520 Pedagogisk ledelse, pedagogiske fellesutgifter og gjesteeleversoppgjør	3 609 525	502 973	346 689	57 247	108 392	25 971	90 420	57 247	4 503 130	5 051	22 070	999 562	23 351	3 453 096
521 Studiespesialisering	6 502 968	343 561	2 650	31 423	2 013	5 070	260 208	31 423	6 596 054	21 957	34 997	332 183	12 803	6 194 114
522 Bygg- og anleggsteknikk	964 030	129 970	997	23 968	351	14 716	32 532	23 968	1 077 532	708	24 257	39 735	537	1 012 295
523 Elektrofag	1 059 278	112 424	156	18 324	85	7 250	24 166	18 324	1 155 027	2 695	7 661	31 075	2 314	1 111 282
524 Design og håndverksfag	37 258	2 782	0	486	154	784	2 807	486	38 171	12	897	3 304	3	33 955
525 Restaurant- og næringsmiddelfag	359 343	67 535	108	10 522	994	1 563	13 285	10 522	416 258	1 551	21 082	18 840	888	373 897
526 Helse- og sosialfag	1 925 115	74 665	75	8 800	1 062	1 791	76 978	8 800	1 925 730	1 531	9 594	89 098	2 451	1 823 056
527 Idrettsfag	1 084 781	96 567	275	9 298	458	1 272	30 478	9 298	1 152 875	2 810	3 882	40 764	1 308	1 104 111
528 Teknikk og industriell produksjon	1 349 635	181 684	516	28 849	277	30 143	39 328	28 849	1 522 927	1 554	15 715	48 262	1 617	1 455 779
529 Musikk, dans og drama	793 184	56 301	104	4 978	100	2 273	25 460	4 978	826 502	1 273	5 118	30 098	3 480	786 533
530 Medier og kommunikasjon	406 588	20 751	77	2 588	5	631	12 764	2 588	415 288	153	790	15 742	658	397 945

	Lønn og sosiale utgifter	Kjøp av varer og tjenester til egenproduksjon	Kjøp som erstatter egenproduksjon	Mva. som gir rett til mva-kompensasjon	Overføringer	Avskrivninger	Refusjon sykelønn	Mva-komp drift	Brutto driftsutgifter	Brukerbetaling	Andre salgs- og leieinntekter	Overføringer med krav til motytelse	Overføringer uten krav til motytelse	Netto driftsutgifter
	(010-099)	(100-285)	(300-380)	(429)	(400,430-480)	(590)	(710)	(729)	(=1+2+3+4+5+6-7-8)	(600)	(620-670)	(700,710,730-780)	(800-895)	(=9-10-11-12-13+8)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
531 Naturbruk	604 637	164 281	1 984	12 757	70	25 295	23 308	12 757	772 959	792	101 932	45 260	13 446	611 529
532 Service og samferdsel	40 712	2 095	9	157	8	972	5 069	157	38 727	1	353	6 480	73	31 820
554 Fagskoler	931 329	261 986	1 669	31 468	348 265	19 223	20 806	31 468	1 541 666	17 129	34 695	662 185	626 108	201 549
559 Landslinjer	263 691	84 377	1 217	14 408	5	27 063	6 260	14 408	370 093	661	10 714	226 488	29 765	102 465
561 Oppfølgingstjenesten og Pedagogisk psykologisk tjeneste	626 367	63 263	39 179	8 151	1 257	199	23 869	8 151	706 396	1	1 763	34 147	122	670 363
562 Spesialundervisning og særskilt tilpasset opplæring	3 401 955	126 646	212 102	12 770	6 142	2 077	146 265	12 770	3 602 657	290	20 078	206 436	2 807	3 373 046
590 Andre undervisningsformål	1 977 376	726 875	254 291	63 259	78 052	22 016	57 755	63 259	3 000 855	46 452	784 391	853 084	66 070	1 250 858
Videregående skoler	29 857 787	7 149 381	1 691 468	1 144 598	573 752	2 413 963	1 042 739	1 144 597	40 643 613	115 493	1 368 791	4 028 680	816 517	34 314 132
570 Fagopplæring i arbeidslivet	709 355	231 970	4 439 618	8 998	10 090	3 446	11 722	9 000	5 382 755	2 931	21 122	882 118	168 776	4 307 808
581 Voksenopplæring etter opplæringsloven	1 026 958	171 317	18 501	11 800	25 657	682	29 482	11 800	1 213 633	433	15 432	321 664	131 605	744 499
Voksenopplæring/fagopplæring	1 736 313	403 287	4 458 119	20 798	35 747	4 128	41 204	20 800	6 596 388	3 364	36 554	1 203 782	300 381	5 052 307
660 Tannhelsestjeneste - Fellesfunksjoner	226 524	512 786	4 364	83 500	339 505	106 220	5 882	83 500	1 183 517	787	4 126	80 126	3 877	1 094 601
665 Tannhelsestjeneste - Pasientbehandling	2 570 283	379 333	269 804	47 296	12 309	6 056	164 786	47 296	3 072 999	188 163	283 881	297 218	36 897	2 266 840
Tannhelse	2 796 807	892 119	274 168	130 796	351 814	112 276	170 668	130 796	4 256 516	188 950	288 007	377 344	40 774	3 361 441
701 Tilrettelegging, støttefunksjoner og finansieringsbistand for næringslivet	315 419	169 134	8 561	31 636	2 056 818	301	7 145	31 636	2 543 088	0	5 276	261 303	1 072 014	1 204 495
710 Fylkeskommunal næringsvirksomhet	12 274	28 968	5	2 745	47 768	24 030	113	2 745	112 932	10	127 836	3 071	31 897	-49 882
711 Konesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg	11	14 628	0	83	126 110	0	0	83	140 749	0	854 419	0	686 617	-1 400 287
713 Regional planlegging og planveiledning	237 960	126 746	842	0	115 748	7	6 091	8 315	466 897	0	58	103 656	75 814	287 369
714 Regional forsknings- og utviklingsprosjekter	127 796	131 176	3 478	0	544 472	434	3 481	9 993	793 882	0	1 554	192 172	240 914	359 242
715 Lokal og regional utvikling	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
716 Friluftsliv og miljø	86 489	38 022	3 529	7 500	245 094	201	4 022	7 500	369 313	0	744	79 808	78 132	210 629
Regional utvikling og miljø	414 193	250 752	12 095	41 964	2 475 790	24 532	11 280	41 964	3 166 082	10	988 275	344 182	1 868 660	-35 045
722 Fylkesveier, miljø- og trafiksikkerhetstiltak	1 287 146	10 250 144	71 150	2 520 635	296 306	3 513 174	50 665	2 520 792	15 367 098	-2 571	85 490	380 882	340 942	14 562 355
Fylkesveier	1 287 146	10 250 144	71 150	2 520 635	296 306	3 513 174	50 665	2 520 792	15 367 098	-2 571	85 490	380 882	340 942	14 562 355
730 Bilruter	351 685	560 184	14 417 079	601 028	678 309	141 521	13 008	601 028	16 135 770	0	2 265 904	1 849 495	645 595	11 374 776
731 Fylkesveierferjer	29 209	28 578	4 609 629	351 919	28 752	11 713	853	351 919	4 707 028	0	536 499	7 298	0	4 163 231
732 Båtruter	15 541	148 171	2 014 244	44 567	78 393	26 692	658	44 567	2 282 383	0	297 109	95 802	25 470	1 864 002
733 Transport (ordninger) for funksjonshemmede	13 462	287 174	577 076	100 151	9 681	0	440	100 151	886 953	0	0	119 758	181 071	586 124

	Lønn og sosiale utgifter	Kjøp av varer og tjenester til egenproduksjon	Kjøp som erstatter egenproduksjon	Mva. som gir rett til mva-kompensasjon	Overføringer	Avskrivninger	Refusjon sykelønn	Mva-komp drift	Brutto driftsutgifter	Brukerbetaling	Andre salgs- og leieinntekter	Overføringer med krav til motytelse	Overføringer uten krav til motytelse	Netto driftsutgifter
	(010-099)	(100-285)	(300-380)	(429)	(400,430-480)	(590)	(710)	(729)	(=1+2+3+4+5+6-7-8)	(600)	(620-670)	(700,710,730-780)	(800-895)	(=9-10-11-12-13+8)
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
734 Sporveier og forstadsbaner	19 038	50 278	2 661 271	292 538	1	459 191	619	292 538	3 189 160	0	222 184	72 715	19	2 894 242
Rutegående samferdsel	428 935	1 074 385	24 279 299	1 390 203	795 136	639 117	15 578	1 390 203	27 201 294	0	3 321 696	2 145 068	852 155	20 882 375
740 Bibliotek	116 174	83 820	7 353	12 796	27 297	1 185	4 897	12 796	230 932	322	10 494	39 895	9 339	170 882
750 Kulturminneforvaltning	345 241	73 415	8 357	11 509	446 356	4 775	6 935	11 509	871 209	9 111	31 840	165 586	273 979	390 693
760 Museer	3 251	13 051	0	2 139	502 206	6 151	0	2 139	524 659	0	144	6 985	8 813	508 717
771 Kunstformidling	155 403	287 102	1 868	10 550	385 519	1 234	4 293	10 550	826 833	0	2 375	81 335	247 834	495 289
772 Kunstproduksjon	49 978	53 051	911	3 039	344 942	637	2 304	3 039	447 215	184	3 129	71 971	39 577	332 354
775 Idrett	46 740	37 579	127	807	1 595 373	17	1 857	807	1 677 979	0	1 270	9 190	1 488 779	178 740
790 Andre kulturaktiviteter	77 083	30 087	108	3 034	367 370	4 304	2 447	3 034	476 505	0	234	14 706	70 766	390 799
Kultur	793 870	578 105	18 724	43 874	3 669 063	18 303	22 733	43 874	5 055 332	9 617	49 486	389 668	2 139 087	2 467 474
Sum	38 698 911	22 857 551	30 859 694	5 577 838	9 819 648	6 931 208	1 453 591	5 596 282	107 694 977	314 936	6 362 971	10 029 349	7 555 927	83 432 154
Administrasjon og fellesutgifter	1 018 104	2 001 456	50 351	284 970	961 820	205 274	89 152	284 948	4 147 875	73	223 060	863 915	880 683	2 180 504
Undervisningsformål	31 594 100	7 552 668	6 149 587	1 165 396	609 499	2 418 091	1 083 943	1 165 397	47 240 001	118 857	1 405 345	5 232 462	1 116 898	39 366 439
Tannhelse	2 796 807	892 119	274 168	130 796	351 814	112 276	170 668	130 796	4 256 516	188 950	288 007	377 344	40 774	3 361 441
Regional utvikling m.m.	414 193	250 752	12 095	41 964	2 475 790	24 532	11 280	41 964	3 166 082	10	988 275	344 182	1 868 660	-35 045
Samferdsel	1 716 081	11 324 529	24 350 449	3 910 838	1 091 442	4 152 291	66 243	3 910 995	42 568 392	-2 571	3 407 186	2 525 950	1 193 097	35 444 730
Kultur	793 870	578 105	18 724	43 874	3 669 063	18 303	22 733	43 874	5 055 332	9 617	49 486	389 668	2 139 087	2 467 474
I alt	38 698 911	22 857 551	30 859 694	5 577 838	9 819 648	6 931 208	1 453 591	5 596 282	107 694 977	314 936	6 362 971	10 029 349	7 555 927	83 432 154
Administrasjon og fellesutgifter	3 %	9 %	0 %	10 %	3 %	3 %	6 %	5 %	4 %	0 %	4 %	9 %	12 %	3 %
Undervisningsformål	82 %	33 %	20 %	6 %	35 %	35 %	75 %	21 %	44 %	38 %	22 %	52 %	15 %	47 %
Tannhelse	7 %	4 %	1 %	4 %	2 %	2 %	12 %	2 %	4 %	60 %	5 %	4 %	1 %	4 %
Regional utvikling m.m.	2 %	2 %	0 %	32 %	0 %	0 %	1 %	1 %	4 %	0 %	16 %	6 %	29 %	1 %
Samferdsel	4 %	50 %	79 %	11 %	60 %	60 %	5 %	70 %	40 %	-1 %	54 %	25 %	16 %	43 %
Kultur	2 %	3 %	0 %	37 %	0 %	0 %	2 %	1 %	5 %	3 %	1 %	4 %	28 %	3 %
I alt	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Regjeringen.no

Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger

Pressemelding | Dato: 18.12.2024 | [Energidepartementet](http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/id750/) (http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/id750/)

Energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har denne uken fastsatt en ny forskrift som gjør det obligatorisk å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger. Forskriften vil bidra til effektiv gjenbruk av data og forebygge mot ulykker fra flom og skred.

– Informasjon om grunnforhold og naturfare kan være livsviktig for å forebygge ulykker fra flom og skred. Jeg er derfor glad vi nå gjør det obligatorisk å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger til myndighetene til nytte også for andre aktører, sier energiminister Terje Aasland.

Tidligere har det vært frivillig å melde inn slike undersøkelser og utredninger. Erfaringer har vist at dette ikke har fungert godt nok, og at det var behov for å gjøre det obligatorisk å melde inn denne typen informasjon.

– Det brukes allerede store ressurser på å dokumentere at bygge- og anleggstiltak tilfredsstillende krav til sikkerhet mot naturfare. Det er en fordel for alle som har behov for denne informasjonen at vi får samlet dette og dermed kan gjenbruke informasjonen. Samtidig arbeider vi med løsninger for innrapportering slik at dette kan skje så effektivt som mulig, sier næringsminister Cecilie Myrseth.

Fremtidige grunnundersøkelser og naturfareutredninger skal meldes inn til henholdsvis Norges geologiske undersøkelse (NGU) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Data og rapporter som meldes inn blir dermed offentlig tilgjengelig og kan brukes av andre.

Lov og forskrift vil tre i kraft 1. januar 2025.

Bakgrunn:

Plikten til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger kommer i en ny forskrift som ble fastsatt av Energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet denne uken.

En pliktig innmeldingsordning er omtalt i stortingsmeldingen om flom og skred som ble lagt fram før sommeren (Meld. St. 27 (2023–2024) Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred). Det var også noe Gjerdrumutvalget støttet i sin utredning (NOU 2022:3) om forebygging av kvikkleireskred i Norge.

Forskriften er gitt i medhold av en ny paragraf som kom inn i plan- og bygningsloven før sommeren. Lov og forskrift vil tre i kraft 1. januar 2025.

Les lovteksten til den nye forskriften her: [Forskrift om pliktig innmelding av grunnundersøkelser og naturfareutredninger](https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-12-17-3181). (<https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-12-17-3181>).

Energidepartementet

TEMA

Energi

Samfunnssikkerhet og beredskap

KONTAKT

[NFD Kommunikasjonsseksjonen](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/nfd/org/avdelinger/kommunikasjonsseksjonen/id627207/>)

E-post: media@nfd.dep.no (mailto:media@nfd.dep.no)

Telefon: 902 51 303 (ikke SMS)

Adresse: Postboks 8090 Dep, 0032 Oslo

Besøksadresse: Kongens gate 8, 0032 Oslo

[Kommunikasjonseininga](#) (<http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/org/avdelinger/komm/id86785/>)

E-post: info@ed.dep.no (mailto:info@ed.dep.no)

Telefon: 41 57 35 00 (ikkje SMS)

Adresse: Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

Besøksadresse: Akersgata 59, Oslo

Regjeringen.no

Ansvarlig for [Energidepartementets sider](#):

Ansvarlig redaktør: [Arvid Samland](#)

Nettredaktør: [Margrete Løbben Hanssen](#)

Tlf: 22 24 90 90

E-post: postmottak@ed.dep.no

Ansatte i ED: [Depkatalog](#)

[Personvernerklæring for Energidepartementet](#)

Organisasjonsnummer: 977 161 630

Innspill til kontrollutvalget

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Høylandet kommune

Møtedato

04.02.2025

Saknr

05/25

Saksbehandler Jorunn Sund

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/60 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges frem uten forslag til vedtak.

Saksopplysninger

Hensikten med denne saken er at utvalgets medlemmer kan drøfte og fremme innspill til saker og forhold som kontrollutvalget kan ta tak i, eller diskutere om å få utredet en sak til et fremtidig kontrollutvalgsmøte.

Som eksempel:

- Forhold i kommunen som medlemmene har behov for å drøfte
- Ønske om orientering knyttet til et saksområde fra kommunedirektøren deltagelse på kurs/konferanse

Vurdering

Sekretariatet viser til at et saksframlegg som dette, kan være hensiktsmessig for kontrollutvalget